

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v právnej veci žalobcu: **JUDr. O. K., Z., B.**, správca konkurznej podstaty úpadcu SK-pen, spol. s. r. o., R., L., IČO:X., zast. Advokátskou kanceláriou K., K. a partneri, s. r. o., V., B., IČO: X., proti žalovanému: **T. S. S.**, a. s., K., B., IČO: X., zast. S. S., s. r. o., Z., B., IČO: X., **o zaplatenie 1 182 879,07 eur s prísl.**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 1Cob/254/2010, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2011, č. k. 2Obo 31/2011-303, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa, uznesením zo 17. marca 2011, č. k. 1Cob/254/2010-295 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,- eur za vznesenú námietku.

Proti tomuto uzneseniu podal podnet (odvolanie) žalobca a žiadal jeho zrušenie z dôvodu, že uznesenie súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti je nesprávne. Uviedol, že v súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení

neskorších zmien a doplnkov, je od poplatku oslobodený správca podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Keďže žalobca v tomto konaní vystupuje ako správca konkurznej podstaty, ktorý je od platenia súdneho poplatku oslobodený priamo zo zákona, žalobca žiadal, aby Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa, svoje uznesenie zo 17. marca 2011, č. k. 1Cob/254/2010-295 zrušil.

Súd prvého stupňa predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie, keďže odvolaniu žalobcu, resp. návrhu na zrušenie predmetného uznesenia nemienil vyhovieť z dôvodu, že konkurz vedený na úpadcu SK-pen, spol. s r. o. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave dňa 19. júla 1998 pod sp. zn. 4K 130/1998 podľa zákona č. 328/1991 Zb., ako aj s poukazom na stanovisko obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2010 sp. zn. Obpj 1/2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením z 21. apríla 2011, č. k. 2Obo 31/2011-303 uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. marca 2011, č. k. 1Cob/254/2010-295 potvrdil.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že zákonom ž. 62/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2006 bol zmenený zákon č. 71/1992 Zb., okrem iného aj v ustanovení § 4 ods. 2 písm. m/ tak, že od poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu s odkazom na poznámku pod čiarou 3f, ktorá výslovne uvádza zákon č. 7/2005 Z. z.

Citované ustanovenie upravuje zákonné oslobodenie od platenia súdneho poplatku (tzv. osobné oslobodenie) a vzťahuje sa na správcov konkurznej podstaty, ktorí boli do tejto funkcie ustanovení podľa zákona č. 7/2005 Z. z., čo možno vyvodiť z ust. § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., na ktorý poznámka pod čiarou odkazuje.

Ani z dôvodovej správy k návrhu zákona č. 621/2005 Z. z., ktorým sa menil a doplnil zákon č. 71/1992 Zb. nevyplýva, že by sa oslobodenie od platenia súdnych poplatkov malo vzťahovať aj na správcov ustanovených do funkcie podľa zákona č. 328/1991 Zb.

Tomuto záveru napovedá tiež skutočnosť, že v inom písmene ust. § 4 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení uvedenej novely, zákonodarca odkazuje na zákon č. 328/1991 Zb.

Pretože žalobca bol do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený v konkurze, ktorý sa spravuje zákonom č. 328/1991 Zb., nie je od súdnych poplatkov oslobodený.

Preto súd prvého stupňa rozhodol v súlade s právnym predpisom, keď žalobcovi uložil poplatkovú povinnosť, ktorá mu vznikla vznesením námietky zaujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako vecne správne podľa ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca cestou svojho právneho zástupcu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob 254/2010-295 zo 17. marca 2011 zrušuje, a to z týchto dôvodov:

Napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení a preto dovolateľ dovolanie podáva podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Dovolateľ má zato, že novela zákona o súdnych poplatkoch č. 621/2005 Z. z. účinná od 1. januára 2006, v § 4 ods. 2 písm. m/ ustanovila zákonné osobné oslobodenie od poplatkov pre správcu podľa osobitného predpisu, pričom v poznámke pod čiarou sa odkazuje na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Zákon pod čiarou iba upresnil, že oslobodenie sa vzťahuje na správcov konkurznej podstaty, zákonodarca správne pod čiarou uviedol ako odkazovaciu normu zák. č. 7/2005 Z. z., pretože v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 621/2005 Z. z., ktorým bolo predmetné ustanovenie zákona o správnych poplatkoch zmenené, bol už účinný zákon č. 7/2005 Z. z. (ktorým bol zrušený zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní) a teda poznámka pod čiarou odkazovala na predpis platný a účinný ku dňu prijatia novely. Dovolateľ má zato, že niet dôvodu, aby konkurzní veritelia v konkurzných konaniach prebiehajúcich podľa zákona č. 7/2005 Z. z. mali výhodnejšie právne postavenie ako konkurzní veritelia podľa zákona č. 328/1991 Zb. Takýmto postupom súdu by dochádzalo k porušovaniu ústavného práva na rovnosť účastníkov konania. Dovolateľ zastáva názor, že nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov správcovi, ktorý vedie konkurzné konanie na základe zákona č. 328/1991 Zb., poškodzuje konkurzných veriteľov a stavia správcu do neplnoprávnej diskriminačnej pozície oproti správcovi konkurznej podstaty, ktorý vedie konkurz na základe zákona č. 7/2005 Z. z.

Legislatívny zámer, pre ktorý zákonodarca priznal správcom konkurznej podstaty osobné zákonné oslobodenie od poplatkovej povinnosti, vyplýva aj z ustanovenia § 39 zák. č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote v súlade s ust. § 240 ods. 1 O. s. p. a má náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p., pričom dovolateľ odôvodnil dovolanie podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pristúpil ku skúmaniu, či v predmetnej veci je daná prípustnosť dovolania.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním, možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú vymenované dôvody naplnením ktorých je daná prípustnosť dovolania a to, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska, odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd konštatoval, že v predmetnej veci nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., keďže odvolací súd nezmenil uznesenie súdu prvého stupňa a ani v potvrdzujúcom uznesení nevyslovil prípustnosť dovolania z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu. Uznesenie napadnuté dovolaním nie je ani uznesením, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods.1 písm. c/) na zaujatie stanoviska a nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd preto skúmal, či prípustnosť dovolania nie je daná podľa ust. § 237 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a) ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv

právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z vyššie citovaného ust. § 237 písm. a) až g) O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na povahu predmetu konania, ale len vtedy, ak napadnuté rozhodnutie trpí niektorou vadou vymenovanou v písmene a) až g). Vady taxatívne vymenované v ust. § 237 O. s. p. majú za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Preto aj keď prípustnosť dovolania nie je daná podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. (v danej veci), dovolací súd je povinný z úradnej povinnosti zisťovať, či uznesenie napadnuté dovolaním netrpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p. bez zreteľa na to, či dovolateľ existenciu vady v dovolaní tvrdil alebo netvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého uznesenia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k názoru, že napadnuté uznesenie netrpí vadami uvedenými v ust. § 237 pod písm. a), b), c), d), e) a g) O. s. p.

Odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) je vada spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v prípade, že dovolací súd zistí, že k takejto vade došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Dovolateľ namietol, že dochádza k porušovaniu ústavného práva na rovnosť účastníkov konania, keď správcovi konkurznej podstaty ustanoveného podľa zákona č. 328/1991 Zb. sa nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov podľa ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch a správcovi konkurznej podstaty ustanoveného podľa zákona č. 7/2005 Z. z. sa zákonné (osobné) oslobodenie podľa ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch priznáva. Má zato, že došlo k nezákonnému diskriminačnému rozlišovaniu správcov konkurznej podstaty.

Jedným zo základných princípov, ktorými sú súdne konania ovládané, je princíp rovnosti účastníkov, ktorý vyjadruje skutočnosť, že účastníci konania (strany) musia stáť pred súdom v rovnakom postavení, bez toho, aby bola jedna alebo druhá strana akokoľvek procesne zvýhodnená. Na vykonanie tohto princípu sa ukladá súdu povinnosť, aby obidvom stranám zabezpečil rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. Teda, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana.

Dovolačí súd pri skúmaní, či nedošlo k porušeniu princípu rovnosti účastníkov – k nezákonnému diskriminačnému rozlišovaniu správcov konkurznej podstaty, dospel k záveru, že k porušeniu princípu rovnosti účastníkov zo strany prvostupňového a ani odvolacieho súdu nedošlo.

Pod princípom rovnosti strán (ako jedného prvku širšieho poňatia spravodlivého procesu) resp. pojmom „rovnosť zbraní“, ktorý používa Európsky súd pre ľudské práva, treba chápať také konanie súdu, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana (nap. nedoručenie odvolania žalobcu (žalovaného), neumožnenie sa účastníka konania vyjadriť k podanému odvolaniu a pod.)

Prvostupňový a odvolací súd princíp rovnosti strán v napadnutých uzneseniach neporušili, žalobca mal umožnené ich uplatnenie, rovnako mal možnosť realizovať svoje právo na odvolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

Súdy rozhodovali na základe platnej normy – zákona o súdnych poplatkoch a to ust. § 4 ods. 2 písm. m/. Zo strany súdov nešlo o svojvoľné (arbitrárne) rozhodovanie. V zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch je oslobodený od súdnych poplatkov správca podľa osobitného predpisu. Ako vyplýva z poznámky pod čiarou „3f“ pod správcom sa rozumie správca v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. Ani z dôvodovej správe k zákonu č. 621/2005 Z. z. nemožno vyvodiť, že zákonodarca pod „správcom“ mal na mysli správcu konkurznej podstaty ustanoveného podľa zákona č. 328/1991 Zb. ako aj správcu ustanoveného podľa zákona č. 7/2005 Z. z. O tom svedčí aj ust. § 4 ods. 2 písm. o/ zákona o súdnych poplatkoch, ku ktorému poznámka pod čiarou „3g“ uvádza zákon č. 328/1991 Zb.

Preto neobstojí tvrdenie dovolateľa, že v poznámke k § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch nemohol byť uvedený zákon č. 328/1991 Zb., keďže v čase

nadobudnutia účinnosti zákona č. 621/2005 Z. z., bol už účinný zákon č. 7/2005 Z. z., ktorým bol zrušený zákon č. 328/1991 Zb. a preto poznámka pod čiarou odkazovala na predpis platný a účinný ku dňu prijatia novely.

Dovolací súd sa taktiež nestotožnil s námietkou dovolateľa o porušení princípu rovnosti strán, že uzneseniami súdov prvého aj odvolacieho súdu o uložení poplatkovej povinnosti žalobcovi - SKP, došlo k diskriminačnému rozlišovaniu správcov konkurznej podstaty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je názoru, že oslobodením od súdneho poplatku správcov konkurzných podstát ustanovených do ich funkcie podľa zákona č. 328/1991 Zb. by došlo práve k nezákonnému postupu. Správcovia konkurzných podstát ustanovovaní do funkcií správcov konkurzných podstát podľa zákona č. 328/1991 Zb. neboli oslobodení od súdnych poplatkov, súdne poplatky platili a ak od roku 2006 by, ako sa domnieva dovolateľ, ich nemali platiť, napriek tomu, že nedokončené konkurzné konania dokončujú podľa zrušeného zákona č. 328/1991 Zb. (§ 206 zák. č. 7/2005 Z. z.), potom by vyvstala otázka, či nie je povinnosťou týmto správcom vrátiť už zaplatené súdne poplatky, aby nedošlo k porušeniu rovnosti strán - správcov konkurzných podstát ako i veriteľov v jednotlivých konkurzných konaniach. Zákon č. 7/2005 Z. z. účinný od 1. júla 2005 ponecháva v platnosti aj správcov konkurzných podstát ustanovených do funkcií správcov podľa zákona č. 328/1991 Zb.

Dovolací súd preto dospel k názoru, v predmetnej veci nedošlo k vade, tak ako to má na mysli ust. § 237 písm. f/ O. s. p. t. j., že postupom súdu sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom, lebo nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov resp. uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, za takúto vadu nemožno považovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29.februára 2012

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.